

Downloaded via the EU tax law app / web

Spojené věci C-393/04 a C-41/05

Air Liquide Industries Belgium SA

v.

Ville de Seraing

a

Province de Liège

(žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce podané cour d'appel de Liège a tribunal de première instance de Liège)

„Státní podpory – Pojem – Osvobození od komunálních a provinciálních daní – Účinky čl. 88 odst. 3 ES – Poplatky s rovnocenným účinkem – Vnitrostátní zdanění“

Stanovisko generálního advokáta A. Tizzana přednesené dne 30. března 2006

Rozsudek Soudního dvora (druhého senátu) ze dne 15. června 2006

Shrnutí rozsudku

1. *Předběžné otázky – Příslušnost Soudního dvora – Meze*

(článek 234 ES)

2. *Podpory poskytované státy – Pojem*

(článek 87 odst. 1 ES)

3. *Podpory poskytované státy – Záměry podpor – Zákaz provádění před konečným rozhodnutím Komise – Přímý účinek*

(článek 87 ES a čl. 88 odst. 3 ES)

4. *Volný pohyb zboží – Cla – Poplatky s rovnocenným účinkem – Pravidla Smlouvy*

5. *Volný pohyb zboží – Cla – Poplatky s rovnocenným účinkem – Pojem*

(článek 25 ES)

6. *Daňové předpisy – Vnitrostátní zdanění – Zákaz diskriminace mezi dováženými a vyváženými výrobky a podobnými domácími výrobky*

(článek 90 ES)

1. V rámci postupu spolupráce mezi vnitrostátními soudy a Soudním dvorem stanoveného článkem 234 ES přísluší Soudnímu dvoru poskytnout vnitrostátnímu soudu užitečnou odpověď, která mu umožní rozhodnout spor, který mu byl předložen.

Vnitrostátním soudem, kterým byl spor předložen, přísluší, aby posoudily jak nezbytnost rozhodnutí o předložné otázce pro vydání jejich rozsudku, tak i relevanci otázek, které kladou Soudnímu dvoru. Ten nicméně může odmítnout rozhodnutí o předložné otázce položené vnitrostátním soudem, zejména pokud je zjevné, že výklad práva Společenství žádaný vnitrostátním soudem nemá žádný vztah k realitě nebo předmetu sporu v původním řízení.

(viz body 23–24)

2. Článek 87 ES má za cíl zabránit tomu, aby obchod mezi členskými státy byl dotčen zvýhodněními poskytovanými veřejnými orgány, která různými způsoby narušují nebo mohou narušit hospodářskou soutěž tím, že zvýhodní určité podniky nebo určitá odvětví výroby.

Podmínky, jimž čl. 87 odst. 1 ES podřizuje kvalifikaci vnitrostátního opatření jako státní podpory, jsou, zaprvé, financování takového opatření státem nebo ze státních prostředků, zadruhé, existence zvýhodnění podniku, zatřetí, selektivita uvedeného opatření, jakož i, čtvrté, dopad posledně uvedeného na obchod mezi členskými státy a z toho vyplývající narušení hospodářské soutěže.

Pokud jde o první a druhou podmínku, je pojem „podpora“ obecnější než pojem „dotace“, protože zahrnuje nejen taková pozitivní plnění, jako jsou samotné dotace, ale také opatření státu různými způsoby snižující náklady, které obvykle zatěžují rozpočet podniku a která mají tutéž povahu a tytéž účinky jako dotace, aniž by jimi v právním slova smyslu byla. Z toho vyplývá, že opatření, kterým veřejné orgány poskytují určitým podnikům osvobození od daní, které sice není spojeno s převodem státních prostředků, ale staví příjemce do lepší finanční situace oproti ostatním poplatníkům, je státní podporou ve smyslu čl. 87 odst. 1 ES.

Pokud se jedná o třetí podmínku týkající se selektivní povahy dotčených opatření, daňová zvýhodnění, která se nepoužijí na všechny hospodářské subjekty, nýbrž jsou poskytovány pouze podnikům vykonávajícím určité typy činností, nelze považovat za všeobecná opatření daňové nebo hospodářské politiky.

Pokud jde, konečně, o čtvrtou podmínku vyžadující, aby dotčené opatření ovlivňovalo obchod mezi členskými státy a narušovalo nebo mohlo narušit hospodářskou soutěž, není nezbytné prokázat skutečný dopad poskytnuté podpory na obchod mezi členskými státy a skutečné narušení hospodářské soutěže, jelikož musí být pouze prozkoumáno, zda tato podpora může ovlivnit tento obchod a narušit hospodářskou soutěž. Konkrétně, pokud podpora poskytnutá členským státem posiluje postavení podniku vzhledem k jiným konkurenčním podnikům v obchodu uvnitř Společenství, musí být tento obchod považován za ovlivněný touto podporou. Krom toho není nezbytné, aby se zvýhodněný podnik sám o sobě podílel na uvedeném obchodu. Konečně poměrně malá výše podpory nebo poměrně malá velikost podniku, který je příjemcem, nevylučuje *a priori* možnost, že je obchod mezi členskými státy ovlivněn.

Jsou-li tyto čtyři podmínky splněny, může být osvobození od komunální nebo provinciální daně z motorové síly, které se použije pouze na motory používané v kompresních stanicích zemního plynu a které je vyloučeno pro motory používané pro ostatní průmyslové plyny, kvalifikováno jako státní podpora ve smyslu článku 87 ES

(viz body 27–36, 38, výrok 1)

3. V souladu s čl. 88 odst. 3 třetí větou ES členský stát neprovede zamýšlená opatření podpory, dokud nejsou prohlášena za slušitelná se společným trhem.

V tomto ohledu může k zásahu vnitrostátního soudu do systému kontroly státních podpor dojít pouze tehdy, pokud to vyplývá z přímého úinku, který judikatura přiznává zákaz provádní státních podpor v souladu s čl. 88 odst. 3 třetí větou ES. Zejména soudem členských států přislouží chránit práva procesních subjektů při případném porušení zákazu provádní podpor vnitrostátními orgány.

Pokud jde o opatření, která mohou nebo musí být přijata za účelem zajištění této soudní ochrany, musí vnitrostátní soud z takového porušení, kterého se dovolávají procesní subjekty v souladu s vnitrostátními procesními prostředky, vyvodit všechny důsledky, jak pokud jde o platnost aktů týkajících se provádní opatření podpory, tak navrácení finančních podpor poskytnutých při porušení čl. 88 odst. 3 ES.

Nicméně, dlužník daně se nemůže dovolávat toho, že osvobození jiných podniků představuje státní podporu, aby se vyhnul zaplacení uvedené daně nebo dosáhl jejího vrácení, nebo i v případě, že by dotčené osvobození od daně představovalo státní podporu ve smyslu článku 87 ES, nemůže případná protiprávnost takové podpory ovlivnit legalitu samotné daně. Článek 88 odst. 3 poslední věta ES totiž definuje povinnost, která má za cíl zajistit, aby podpora nebyla poskytnuta před tím, nežli jí Komise prohlásí za služitelnou se společným trhem. V tomto rámci jsou pravomoci vnitrostátních soudů především preventivní povahy a nemohou překročit pravomoci, které jsou uděleny Komisi, pokud rozhoduje o legalitě státní podpory po důkladném šetření. Konečně, kromě toho, že rozšíření okruhu případných příjemců na další podniky by neumožnilo vyloučit úinky podpory poskytnuté v rozporu s čl. 88 odst. 3 ES, nýbrž naopak by mělo za důsledek nárůst úinků takové podpory, neexistuje žádná nutná souvislost mezi daní a osvobozením jedné kategorie podniků od uvedené daně, nebo uplatnění osvobození od daně a jeho rozsah totiž nezávisí na výnosu z daně.

(viz body 40–46, 48, výrok 2)

4. Ustanovení Smlouvy, která se týká poplatků s rovnocenným úinkem, a ustanovení, která se týká diskriminačního vnitrostátního zdanění, nejsou použitelná souběžně, takže stejné opatření nemůže v systému Smlouvy náležet souasně do obou kategorií.

(viz bod 50)

5. Každá jednostranně uložená, byť minimální, finanční zátěž, bez ohledu na svůj název nebo způsob vybírání, postihující zboží z důvodu skutečnosti, že překračuje hranici, představuje, pokud není clem jako takovým, poplatek s rovnocenným úinkem ve smyslu článku 25 ES.

Daň z motorové síly postihující zejména motory používané pro přepravu průmyslového plynu v potrubí pod velmi vysokým tlakem nepředstavuje poplatek s rovnocenným úinkem ve smyslu článku 25 ES, jelikož skutečnostmi vedoucími ke vzniku daně jsou provoz těchto motorů a jejich spotřeba energie, bez ohledu na kapalinu nebo zdroj energie, která je pohání, a nikoliv překročení hranice, čímž je tato daň bez vztahu k dovozu nebo vývozu zboží.

(viz body 51, 53–54, výrok 3)

6. Článek 90 ES představuje v systému Smlouvy doplněk k ustanovením, která se týká zrušení cel a poplatků s rovnocenným úinkem. Cílem tohoto ustanovení je zajištění volného pohybu zboží mezi členskými státy za normálních podmínek hospodářské soutěže vyloučením jakékoliv formy ochrany, která by mohla vést k použití diskriminačního vnitrostátního zdanění výrobků, které pocházejí z jiných členských států.

Na finanční zátěž vyplývající z obecného režimu vnitrostátního zdanění postihující systematicky, podle stejných objektivních kritérií, kategorie výrobků nezávisle na jejich původu nebo jejich určení, se vztahuje článek 90 ES.

Daň z motorové síly postihující zejména motory používané pro přepravu průmyslového plynu v potrubích pod velmi vysokým tlakem nepředstavuje diskriminační vnitrostátní zdanění ve smyslu článku 90 ES, nebo zvláště nebo odlišně nepostihuje vyvážené nebo dovážené výrobky, jelikož se váže na hospodářské činnosti vykonávané průmyslovými, obchodními, finančními nebo zemědělskými provozovatelstvími a nikoliv na výrobky jako takové. a nebo mimoto se osvobození od daně, které s sebou přináší, týká motorů používaných pro přepravu zemního plynu, což nepostačuje k prokázání diskriminační povahy uvedené daně, jelikož uvedený plyn není obdobným výrobkem jako průmyslový plyn nebo výrobkem, který posledně uvedenému konkuruje.

(viz body 55–59, výrok 4)

ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (druhého senátu)

15. června 2006 (*)

„Státní podpory – Pojem – Osvobození od komunálních a provinciálních daní – Účinky čl. 88 odst. 3 ES – Poplatky s rovnocenným účinkem – Vnitrostátní zdanění“

Ve spojených věcech C-393/04 a C-41/05,

jejímž předmětem jsou žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce na základě článku 234 ES, podané rozhodnutími cour d'appel de Liège (C-393/04) a tribunal de première instance de Liège (C-41/05) (Belgie) ze dne 15. září 2004 a 24. ledna 2005, došlými Soudnímu dvoru dne 17. září 2004 a 3. února 2005, v řízeních

Air Liquide Industries Belgium SA

proti

Ville de Seraing (C-393/04)

a

Province de Liège (C-41/05),

SOUDNÍ DVŮR (druhý senát),

ve složení C. W. A. Timmermans, předseda senátu, J. Makarczyk, R. Silva de Lapuerta (zpravodaj), P. Kriš a G. Arestis, soudci,

generální advokát: A. Tizzano,

vedoucí soudní kanceláře: K. Sztranc, rada,

s přihlédnutím k písemné části řízení a po jednání konaném dne 13. října 2005,

s ohledem na vyjádření předložená:

- za Air Liquide Industries Belgium SA P. De Bandtem, H. Deckersem a G. Lienartem, avocats,
- za město Seraing J.-L. Gilissenem, R. Ghodsem a M.-P. Doneou, avocats,
- za provincii Lutych C. Collardem, avocat,
- za belgickou vládu M. Wimmerem, jako zmocněncem,
- za Komisi Evropských společenství J.-P. Keppennem a B. Stromskym, jako zmocněnci,

po vyslechnutí stanoviska generálního advokáta na jednání konaném dne 30. března 2006,

vydává tento

Rozsudek

1 Žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce se týkají výkladu pojmu „státní podpora“ a případných právních důsledků, které by mohly na vnitrostátní úrovni vyplývat z existence takové podpory. Týkají se rovněž výkladu pojmů „poplatek s rovnocenným úřinkem“ a „vnitrostátní zdanění“.

2 Tyto žádosti byly podány v rámci sporů mezi Air Liquide Industries Belgium SA (dále jen „Air Liquide“) a jednak městem Seraing a jednak provincií Lutych.

3 Air Liquide je mezinárodní skupinou specializovanou na výrobu a přepravu průmyslových a lékařských plynů, která nabízí rovněž související služby. Konkrétně Air Liquide dodává kyslík, azot, vodík, jakož i řadu jiných plynů odvozených z různých zdrojů tak odlišným, jakými jsou hutnictví nebo rafinérství, chemie nebo metalurgie, sklářský, elektronický, papírenský, agroalimentární a zdravotnický nebo letecký průmysl.

4 V rámci svých činností Air Liquide zajišťuje zejména přepravu průmyslového plynu z různých výrobních továren nacházejících se v Belgii, Francii a v Nizozemsku k jejím zákazníkům usazeným v těchto třech státech. Tato přepravní činnost je v uvedených státech zajišťována prostřednictvím sítě potrubí pod velmi vysokým tlakem umožňujícího zásobování zejména velkých spotřebitelů usazených v oblastech hutnického a chemického průmyslu.

5 Pro zásobování své potrubní sítě Air Liquide provozuje výrobní jednotku průmyslového plynu na území města Seraing v provincii Lutych. Tato jednotka zahrnuje stanici pro stlažování tohoto plynu.

Vnitrostátní právní rámec

6 Dne 13. prosince 1999 městská rada města Seraing přijala nařízení zavádějící daň z motorové síly. Toto nařízení stanoví pro průmyslové, obchodní, finanční nebo zemědělské podniky usazené na území této obce roční daň z motorů používaných pro provoz podniku nebo jeho poboček bez ohledu na kapalinu nebo zdroj energie, které je pohání. Částka této daně je v poměru k výkonu používaného motoru.

7 Článek 3 tohoto nařízení upravuje určitý počet situací, které vedou k osvobození od této daně. Zejména, podle devátého pododstavce tohoto článku, jsou od daně z motorové síly osvobozeny motory používané ve stanicích pro stlačování zemního plynu pro pohon kompresorů vytvářejících tlak v zásobovacích potrubích.

8 Dne 30. října 1998 a 29. října 1999 přijala Rada provincie Lutych nařízení, kterým se zavádí daň z motorové síly. Toto nařízení stanoví ve prospěch provincie Lutych roční daň z motorů, bez ohledu na kapalinu, která je poháněna. Tato daň se stanoví pro průmyslové, obchodní, finanční, zemědělské podniky a všechny profese a řemesla. Její částka je v poměru k výkonu používaného motoru.

9 Článek 5 tohoto nařízení upravuje řadu situací vedoucích k osvobození od této daně. Konkrétně podle čl. 5 odst. 12 uvedeného nařízení jsou od daně z motorové síly osvobozeny motory používané v kompresních stanicích zemního plynu pro pohon kompresorů vytvářejících tlak v zásobovacích potrubích.

Spory v původních řízeních a předběžné otázky

Věc C-393/04

10 Dne 28. června 2000 obdržela Air Liquide od obce Seraing daňový výměr vyzývající ji k zaplacení částky 41 275 757 BEF (1 023 199,20 eur) z titulu daně z motorové síly za činnost v roce 1999.

11 Dne 22. září 2000 Air Liquide podala Collège des bourgmestres et échevins uvedené obce stížnost směřující k osvobození od této daně.

12 Air Liquide poté podala k tribunal de première instance de Liège žalobu směřující ke zrušení rozhodnutí, kterým byla tato stížnost zamítnuta. V rámci této žaloby se dovolávala diskriminační povahy daně z motorové síly vyplývající zejména z osvobození od daně, ze kterého mají prospěch společnosti přepravující zemní plyn a jež kvalifikuje jako svévolné.

13 Rozsudkem ze dne 28. listopadu 2002 tribunal de première instance de Liège uvedenou žalobu zamítl jako neopodstatněnou.

14 Air Liquide podala odvolání ke cour d'appel de Liège, který se rozhodl přerušit řízení a položit Soudnímu dvoru následující předběžnou otázku:

„Musí být osvobození od komunální daně z motorové síly, které se použije pouze na motory používané ve stanicích zemního plynu a které je vyloučeno pro motory používané pro jiné průmyslové plyny, považováno za státní podporu ve smyslu článku 87 konsolidovaného znění Smlouvy o založení Evropského společenství?“

Věc C-41/05

15 Dne 20. dubna 2000 a 9. května 2001 provincie Lutych zaslala Air Liquide daňový výměr vyzývající ji k zaplacení částky 4 744 980 BEF (117 624,98 eur) za zdaňovací období roku 1999 a 2 403 360 BEF (59 577,74 eur) za zdaňovací období roku 2000 z titulu daně z motorové síly.

16 Dne 26. června 2000 a 23. července 2001 předložila Air Liquide orgánům provincie Lutych stížnosti směřující k osvobození od těchto daní.

17 Jelikož tyto stížnosti byly zamítnuty, podala Air Liquide k tribunal de première instance de

Liège žalobu směřující k osvobození od uvedených daní a vrácení daní zaplacených před zdanovacím obdobím roku 1999 ve výši 30 788 100 BEF (763 217,06 eur). V rámci uvedené žaloby se dovolávala diskriminační povahy daně z motorové síly, vyplývající zejména z osvobození od daně, ze kterého mají prospěch společnosti přepravující zemní plyn, jakož i neslučitelnosti této daně se Smlouvou o ES.

18 Tribunal de première instance de Liège se rozhodl přerušit řízení a položit Soudnímu dvoru následující předběžné otázky:

„1) Musí být osvobození od provinciální daně z motorové síly, které se použije pouze na motory používané ve stanicích zemního plynu a které je vyloučeno pro motory používané pro ostatní průmyslové plyny, považováno za státní podporu ve smyslu článku 87 konsolidovaného znění Smlouvy o založení Evropského společenství?

2) V případě kladné odpovědi na předcházející otázku, musí vnitrostátní soud, kterému byla podána žaloba daňovým poplatníkem, kterému nebylo přiznáno osvobození od provinciální daně z motorové síly, uložit veřejnému orgánu, který tuto daň vybral, aby ji daňovému poplatníkovi vrátil, pokud určí, že není právně nebo fakticky možné, aby veřejný orgán, který tuto daň vybral, jí vymáhal na daňovém poplatníkovi, kterému bylo přiznáno osvobození od daně z motorové síly?

3) Musí být daň z motorové síly postihující motory používané pro přepravu průmyslového plynu uskutečňovanou potrubím pod velmi vysokým tlakem vyžadujícím použití kompresních stanic, považována za poplatek s rovnocenným účinkem zakázaný článkem 25 a následujícími konsolidovaného znění Smlouvy, pokud se fakticky jeví, že je vybírána provincií nebo obcí z přepravy průmyslového plynu mimo jejich územní hranice, zatímco přeprava zemního plynu za stejných podmínek je od takové daně osvobozena?

4) Musí být daň z motorové síly postihující motory používané pro přepravu průmyslového plynu potrubím pod velmi vysokým tlakem vyžadujícím použití kompresních stanic, považována za opatření vnitrostátního zdanění zakázané článkem 90 a následujícími Smlouvy, pokud se jeví, že přeprava zemního plynu je od této daně osvobozena?

5) V případě, že předcházející otázky budou zodpovězeny kladně, je daňový poplatník, který zaplatil daň z motorové síly, oprávněn se domáhat jejího vrácení ode dne 16. července 1992, data vyhlášení rozsudku Legros [a další]“

19 Usnesením předsedy druhého senátu Soudního dvora ze dne 21. července 2005 byly věci C-393/04 a C-41/05 spojeny pro účely ústní části řízení a rozsudku.

K předběžným otázkám

K otázce ve věci C-393/04 a k první otázce ve věci C-41/05

K přípustnosti těchto otázek

20 Belgická vláda a Komise Evropských společenství uplatňují, že tyto dvě otázky jsou nepřípustné, vzhledem k tomu, že, i v případě kladných odpovědí na ně, by tyto odpovědi neměly žádný dopad na řešení věci v předvodních řízeních, které směřují k vrácení sporných daní.

21 Belgická vláda a Komise připomínají, že, jak to vyplývá z judikatury Soudního dvora, vnitrostátní soud rozhodující o návrhu hospodářského subjektu na vrácení zaplacené daně, v zásadě nemůže, jde-li o porušení čl. 88 odst. 3 poslední věty ES, přispět k ochraně práv, která by procesní subjekt mohl uplatnit. Takové vrácení by totiž pouze mohlo tvořit novou protiprávní podporu, která by se připojila k první podpoře a vnitrostátní soud je ze stejného důvodu jako

ostatní vnitrostátní orgány povinen dodržovat právo Společenství, a nemůže proto přijmout rozhodnutí, které by spočívalo v poskytnutí protiprávní podpory.

22 Stejná vláda a Komise mají za to, že i kdyby sporná osvobození od daní musela být považována za státní podpory, žalobkyně v původním řízení by nebyla oprávněna odmítnout zaplacení dotčených daní. Bylo by tomu jinak pouze tehdy, pokud by tyto daní představovaly způsob financování uvedeného opatření podpory a pokud by výnos uvedených daní ovlivňoval výši podpory. V projednávané věci však ani použití těchto osvobození ani jejich rozsah tyto podmínky nesplňují.

23 Je třeba připomenout, že v rámci postupu spolupráce mezi vnitrostátními soudy a Soudním dvorem stanoveného článkem 234 ES přísluší Soudnímu dvoru poskytnout vnitrostátnímu soudu užitečnou odpověď, která mu umožní rozhodnout spor, který mu byl předložen (viz zejména rozsudky ze dne 17. července 1997, Krüger, C-334/95, Recueil, s. I-4517, bod 22, a ze dne 28. listopadu 2000, Roquette Frères, C-88/99, s. I-10465, bod 18).

24 Je rovněž třeba uvést, že v souladu s ustálenou judikaturou přísluší vnitrostátním soudům, kterým byl spor předložen, aby posoudily jak nezbytnost rozhodnutí o předložené otázce pro vydání jejich rozsudku, tak i relevanci otázek, které kladou Soudnímu dvoru. Ten nicméně může odmítnout rozhodnutí o předložené otázce položené vnitrostátním soudem, zejména pokud je zjevné, že výklad práva Společenství žádaný vnitrostátním soudem nemá žádný vztah k realitě nebo předmětu sporu v původním řízení (viz zejména rozsudky ze dne 15. června 1999, Tarantik, C-421/97, Recueil, s. I-3633; bod 33, ze dne 9. března 2000, EKW a Wein & Co, C-437/97, Recueil, s. I-1157, bod 52, a ze dne 22. ledna 2002, Canal Satellite Digital, C-390/99, Recueil, s. I-607, bod 19).

25 Pokud jde o předmět sporu v původních řízeních, je třeba uvést, že jak vyplývá ze spisu a z diskusí před Soudním dvorem, zejména z vysvětlení poskytnutých žalobkyně v původních řízeních, jestliže návrhy Air Liquide mají za cíl vrácení sporných daní, směřují rovněž ke zpochybnění platnosti právních nástrojů, které tyto daní zavedly.

26 Za těchto okolností je třeba na položené otázky odpovědět.

K odpovědi na uvedené otázky

27 Je třeba připomenout, že článek 87 ES má za cíl zabránit tomu, aby obchod mezi členskými státy byl dotčen zvýhodněními poskytovanými veřejnými orgány, která různými způsoby narušují nebo mohou narušit hospodářskou soutěž tím, že zvýhodní určité podniky nebo určitá odvětví výroby (rozsudek ze dne 2. července 1974, Itálie v. Komise, 173/73, Recueil, s. 709, bod 26).

28 Je proto namístě zkoumat daňová osvobození dotčená v původních řízeních s ohledem na podmínky, jimž čl. 87 odst. 1 ES podřizuje kvalifikaci vnitrostátního opatření jako státní podpory, tedy financování tohoto opatření státem nebo ze státních prostředků, existence zvýhodnění podniku, selektivita uvedeného opatření, jakož i dopad poslední uvedeného na obchod mezi členskými státy a z toho vyplývající narušení hospodářské soutěže.

29 Pokud jde o první a druhou podmínku, je třeba připomenout, že podle ustálené judikatury je pojem podpory obecnější než pojem dotace, protože zahrnuje nejen taková pozitivní plnění, jako jsou samotné dotace, ale také opatření státu různými způsoby snižující náklady, které obvykle zatěžují rozpočet podniku a která mají tutéž povahu a tytéž účinky jako dotace, aniž by jimi v původním slova smyslu byla (viz zejména rozsudky ze dne 8. listopadu 2001, Adria-Wien Pipeline a Wietersdorfer & Peggauer Zementwerke, C-143/99, Recueil, s. I-8365, bod 38; ze dne 15.

7. srpence 2004, Španělsko v. Komise, C-501/00, Sb. rozh., s. I-6717, bod 90, a ze dne 15. prosince 2005, Itálie v. Komise, C-66/02, Sb. rozh. s. I-10901, bod 77).

30 Z toho vyplývá, že opatření, kterým veřejné orgány poskytují určitým podnikům osvobození od daní, které sice není spojeno s převodem státních prostředků, ale staví příjemce do lepší finanční situace oproti ostatním poplatníkům, je státní podporou ve smyslu čl. 87 odst. 1 ES (viz rozsudek ze dne 15. března 1994, Banco Exterior de España, C-387/92, Recueil, s. I-877, bod 14; a ze dne 10. ledna 2006, Casa di Risparmio di Firenze a další, C-222/04, Sb. rozh. s. I-289, bod 132).

31 Pokud se jedná o třetí podmínku týkající se selektivní povahy opatření dotčených v průvodních řízeních, je nesporné, že dotyčná daňová zvýhodnění se nepoužijí na všechny hospodářské subjekty, nýbrž jsou poskytovány podnikům vykonávajícím určité typy činností, tedy podnikům, které v kompresních stanicích zemního plynu používají motory určené k pohonu kompresorů vytvářejících tlak v zásobovacích potrubích.

32 Jelikož se tato opatření nepoužijí na všechny hospodářské subjekty, nelze je považovat za všeobecná opatření daňové nebo hospodářské politiky (viz rozsudky ze dne 15. prosince 2005, Itálie v. Komise, uvedený výše, bod 99, a Unicredito Italiano, C-148/04, Sb. rozh. s. I-11137, bod 49).

33 Pokud jde o čtvrtou podmínku existence státní podpory, čl. 87 odst. 1 ES stanoví, že dotyčné opatření musí ovlivňovat obchod mezi členskými státy a narušuje nebo může narušit hospodářskou soutěž.

34 Pro účely takové kvalifikace z judikatury vyplývá, že není nezbytné prokázat skutečný dopad poskytnuté podpory na obchod mezi členskými státy a skutečné narušení hospodářské soutěže, pouze musí být prozkoumáno, zda podpora může ovlivnit tento obchod a narušit hospodářskou soutěž (rozsudky ze dne 29. dubna 2004, Itálie v. Komise, C-372/97, Recueil, s. I-3679, bod 44, a výše uvedené rozsudky ze dne 15. prosince 2005, Itálie v. Komise, bod 111, a Unicredito Italiano, bod 54).

35 Konkrétně, pokud podpora poskytnutá členským státem posiluje postavení podniku vzhledem k jiným konkurenčním podnikům v obchodu uvnitř Společenství, musí být tento obchod považován za ovlivňovaný touto podporou. Krom toho není nezbytné, aby se zvýhodněný podnik sám o sobě podílel na uvedeném obchodu (viz zejména výše uvedené rozsudky ze dne 15. prosince 2005, Itálie v. Komise, body 115 a 117, a Unicredito Italiano, body 56 a 58, jakož i uvedená judikatura).

36 Konečně poměrně malá výše podpory nebo poměrně malá velikost podniku, který je příjemcem, totiž nevylučuje *a priori* možnost, že je obchod mezi členskými státy ovlivněn (viz rozsudek z dne 14. září 1994, Španělsko v. Komise, C-278/92 až 280/92, Recueil, s. I-4103, bod 42).

37 Předkládajícím soudem přísluší, aby ve světle výše uvedených výkladových prvků stanovily ve vztěch v průvodních řízeních existenci státní podpory.

38 Je proto namístě odpovědět na otázku položenou ve věci C-393/04 a na první otázku ve věci C-41/05 tak, že osvobození od komunální nebo provinciální daně z motorové síly, které se použije pouze na motory používané v kompresních stanicích zemního plynu a které je vyloučeno pro motory používané pro ostatní průmyslové plyny, může být kvalifikováno jako státní podpora ve smyslu článku 87 ES. Předkládajícím soudem přísluší posoudit, zda jsou podmínky související s existencí státní podpory splněny.

Ke druhé otázce ve věci C-41/05

39 Touto otázkou se předkládající soud táže Soudního dvora na právní důsledky kvalifikace dotčeného osvobození jako státní podpory a na práva daňového poplatníka, který zaplatil daň, od které může osvobození ve prospěch jiných podniků představovat takovou podporu.

40 Za účelem odpovědi na tuto otázku je třeba připomenout, že v souladu s čl. 88 odst. 3 této ES belgický stát neprovede zamýšlená opatření podpory, dokud nejsou prohlášena za služitelná se společným trhem.

41 Soudní dvůr v tomto ohledu rozhodl, že k zásahu vnitrostátního soudu do systému kontroly státních podpor může dojít pouze tehdy, pokud to vyplývá z přímého účinku, který judikatura přiznává zákazu provádění státních podpor v souladu s čl. 88 odst. 3 této ES. Soudní dvůr zejména zdůraznil, že přísluší soudům belgických států chránit práva procesních subjektů při případném porušení zákazu provádění podpor vnitrostátními orgány (viz rozsudek ze dne 21. října 2003, Van Calster a další, C-261/01 a C-262/01, Recueil, s. I-12249, bod 53).

42 Pokud jde o opatření, která mohou nebo musí být přijata za účelem zajištění této soudní ochrany, Soudní dvůr upřesnil, že vnitrostátní soud musí vyvodit všechny důsledky z takového porušení, kterého se dovolávají procesní subjekty v souladu s vnitrostátními procesními prostředky, jak pokud jde o platnost aktů týkajících se provádění opatření podpory, tak navrácení finančních podpor poskytnutých při porušení čl. 88 odst. 3 ES (viz rozsudky ze dne 21. listopadu 1991, Fédération nationale du commerce extérieur des produits alimentaires et Syndicat national des négociants et transformateurs de saumon, C-354/90, Recueil, s. I-5505, bod 12, a ze dne 13. ledna 2005, Streekgewest, Sb. rozh. s. I-85, bod 17).

43 Soudní dvůr rovněž rozhodl, že dlužník daně se nemůže dovolávat toho, že osvobození jiných podniků představuje státní podporu, aby se vyhnul zaplacení uvedené daně (viz rozsudek ze dne 20. září 2001, Banks, C-390/98, Recueil, s. I-6117, bod 80). Z toho vyplývá, že i v případě, že by osvobození od daně dotčené ve věci v povodním řízení představovalo státní podporu ve smyslu článku 87 ES, nemůže případná protiprávnost takové podpory ovlivnit legalitu samotné daně.

44 Článek 88 odst. 3 poslední věta ES totiž definuje povinnost, která má za cíl zajistit, aby podpora nebyla poskytnuta před tím, nežli jí Komise prohlásí za služitelnou se společným trhem. V tomto rámci jsou pravomoci vnitrostátních soudů především preventivní povahy a nemohou překročit pravomoci, které jsou uděleny Komisi, pokud rozhoduje o legalitě státní podpory po důkladném šetření.

45 Konečně je namístě poznamenat, že rozšíření okruhu případných příjemců na další podniky by neumožnilo vyloučit účinky podpory poskytnuté v rozporu s čl. 88 odst. 3 ES, nýbrž naopak mělo by za důsledek nárůst účinků takové podpory.

46 Bylo by tomu jinak, pokud by daň a stanovené osvobození od daně byly nedílnou součástí podpory. Aby daň mohla být považována za nedílnou součást podpory, musí, na základě

relevantní vnitrostátní právní úpravy, existovat nutná souvislost mezi daní a podporou v tom smyslu, že výnos z daní je nezbytně určen k financování podpory a přímo ovlivňuje její význam a v důsledku toho i posouzení slučitelnosti této podpory se společným trhem (viz výše uvedený rozsudek Streekgewest, bod 26, a rozsudek ze dne 27. října 2005, Casino France a další, C-266/04 až C-270/04, C-276/04 a C-321/04 až C-325/04, Sb. rozh. s. I-9481, bod 40). Neexistuje nicméně žádná nutná souvislost mezi daní a osvobozením jedné kategorie podniků od uvedené daně. Uplatnění osvobození od daní a jeho rozsah totiž nezávisí na výnosu z daní (viz výše uvedené rozsudky Streekgewest, bod 28, a Casino France a další, bod 41).

47 Je nesporné, že ve věci v původním řízení nebyla taková souvislost mezi daní z motorové síly a stanovenými osvobozeními od daní prokázána, pokud jde o tuto daň.

48 V důsledku toho je třeba odpovědět na druhou otázku ve věci C-41/05 tak, že taková případná protiprávnost, jako je protiprávnost dotčená ve věci v původním řízení, s ohledem na právo Společenství v oblasti státních podpor, nemůže ovlivnit legalitu samotné daně, takže podniky, které jsou poplatníky této daně, se nemohou před vnitrostátními soudy dovolávat protiprávnosti poskytnutého osvobození od daně, aby se vyhnuly zaplacení uvedené daně nebo dosáhly jejího vrácení.

Ke třetí a čtvrté otázce ve věci C-41/05

Úvodní poznámky

49 Svou třetí a čtvrtou otázkou se chce předkládající soud dozvědět, zda daň z motorové síly může představovat poplatek s úinkem rovnocenným dovozním nebo vývozním clem ve smyslu článku 25 ES nebo diskriminační vnitrostátní zdanění, které je zakázáno článkem 90 ES.

50 Úvodem je třeba připomenout, že ustanovení Smlouvy, která se týkají poplatků s rovnocenným úinkem, a ustanovení, která se týkají diskriminačního vnitrostátního zdanění, nejsou použitelná souběžně, takže stejné opatření nemůže v systému Smlouvy náležet souasně do obou kategorií (viz rozsudek ze dne 2. srpna 1993, Celbi, C-266/91, s. I-4337, bod 9).

Ke třetí otázce ve věci C-41/05

51 Je třeba uvést, že podle ustálené judikatury každá jednostranně uložená, byť minimální, finanční zátěž, bez ohledu na svůj název nebo způsob vybírání, postihující zboží z důvodu skutečnosti, že překračuje hranici, představuje, pokud není clem jako takovým, poplatek s rovnocenným úinkem ve smyslu článku 25 ES (viz rozsudky ze dne 17. září 1997, UCAL, C-347/95, Recueil, s. I-4911, bod 18; ze dne 9. září 2004, Carbonati Apuani, C-72/03, Sb. rozh., s. I-8027, bod 20, a ze dne 8. listopadu 2005, Jersey Produce Marketing Organisation, C-293/02, Sb. rozh. s. I-9543, bod 55).

52 S ohledem na tuto definici a pokud jde o vlastnosti daně dotčené v původním řízení, je třeba konstatovat, že, jak vyplývá z diskusí před Soudním dvorem, tato daň postihuje zejména uživatele motorů používaných za účelem přepravy průmyslového plynu potrubím pod velmi vysokým tlakem vyžadující použití kompresní stanice. Uvedená daň se kromě toho týká velkého množství průmyslových činností, které zahrnují použití těchto motorů.

53 V důsledku toho představuje provoz těchto motorů a jejich spotřeba energie skutečnost vedoucí ke vzniku daně, bez ohledu na kapalínu nebo zdroj energie, která je poháněna. Jelikož tato daň není vybírána z důvodu překročení hranice, je tak bez vztahu k dovozu nebo vývozu zboží.

54 Je tedy namístě odpovědět na této otázku ve věci C-41/05 tak, že daň z motorové síly postihující zejména motory používané pro přepravu proumyslového plynu v potrubí pod velmi vysokým tlakem nepředstavuje poplatek s rovnocenným účinkem ve smyslu článku 25 ES.

Ke čtvrté otázce ve věci C-41/05

55 Jak již Soudní dvůr zdůraznil, článek 90 ES představuje v systému Smlouvy doplněk k ustanovením, která se týkají zrušení cel a poplatků s rovnocenným účinkem. Cílem tohoto ustanovení je zajištění volného pohybu zboží mezi členskými státy za normálních podmínek hospodářské soutěže vyloučením jakékoliv formy ochrany, která by mohla vést k použití diskriminačního vnitrostátního zdanění výrobků, které pocházejí z jiných členských států (rozsudky ze dne 27. února 1980, Komise v. Francie, 168/78, Recueil, s. 347, bod 4; Komise v. Itálie, 169/78, Recueil, s. 385, bod 4, a Komise v. Dánsko, 171/78, Recueil, s. 447, bod 4).

56 Je třeba dodat, že na finanční zátěž vyplývající z obecného režimu vnitrostátního zdanění postihující systematicky, podle stejných objektivních kritérií, kategorie výrobků nezávisle na jejich provedení nebo jejich určení, se vztahuje článek 90 ES (viz zejména rozsudky ze dne 3. února 1981, Komise v. Francie, 90/79, Recueil, s. 283, bod 14; ze dne 16. července 1992, Legros a další, C-163/90, Recueil, s. I-4625, bod 11, a ze dne 16. prosince 1992, Lornoy a další, C-17/91, Recueil, s. I-6523, bod 19).

57 Pokud jde o daň z motorové síly dotčenou v plynovém řízení, je namístě uvést, že zvláště nebo odlišně nepostihuje vyvážené nebo dovážené výrobky, jelikož se váže na hospodářské činnosti vykonávané průmyslovými, obchodními, finančními nebo zemědělskými provozovny a nikoliv na výrobky jako takové.

58 Kromě toho je třeba uvést, že skutečnost, že se poskytnuté osvobození od daně týká motorů používaných pro přepravu zemního plynu, nepostačuje k prokázání diskriminační povahy uvedené daně, jelikož, jak to vyplývá z diskusí před Soudním dvorem, se nejeví, že uvedený plyn je obdobným výrobkem jako průmyslový plyn nebo výrobkem, který posledně uvedenému konkuruje.

59 Je tedy namístě odpovědět na čtvrtou otázku ve věci C-41/05 tak, že daň z motorové síly postihující zejména motory používané pro přepravu proumyslového plynu v potrubích pod velmi vysokým tlakem nepředstavuje diskriminační vnitrostátní zdanění ve smyslu článku 90 ES.

60 Vzhledem k odpovědím poskytnutým na této a čtvrtou otázku ve věci C-41/05, není namístě odpovídat na pátou otázku položenou v této věci.

K nákladům řízení

61 Vzhledem k tomu, že řízení má, pokud jde o účastníky plynového řízení, povahu incidenčního řízení vzhledem ke sporu probíhajícímu před předkládajícím soudem, je k rozhodnutí o nákladech řízení příslušný uvedený soud. Výdaje vzniklé předložением jiných vyjádření Soudnímu dvoru než vyjádření uvedených účastníků řízení se nenahrazují.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (druhý senát) rozhodl takto:

- 1) **Osvobození od komunální nebo provinciální daně z motorové síly, které se použije pouze na motory používané v kompresních stanicích zemního plynu a které je vyloučeno pro motory používané pro ostatní průmyslové plyny, může být kvalifikováno jako státní podpora ve smyslu článku 87 ES. Předkládajícím soudem přísluší posoudit, zda jsou podmínky související s existencí státní podpory splněny.**
- 2) **Taková případná protiprávnost, jako je protiprávnost dotčená ve věci v původním řízení, s ohledem na právo Společenství v oblasti státních podpor, nemůže ovlivnit legalitu samotné daně, takže podniky, které jsou poplatníky této daně, se nemohou před vnitrostátními soudy dovolávat protiprávnosti poskytnutého osvobození od daně, aby se vyhnuly zaplacení uvedené daně nebo dosáhly jejího vrácení.**
- 3) **Daně z motorové síly postihující zejména motory používané pro přepravu průmyslového plynu v potrubí pod velmi vysokým tlakem nepředstavuje poplatek s rovnocenným účinkem ve smyslu článku 25 ES.**
- 4) **Daně z motorové síly postihující zejména motory používané pro přepravu průmyslového plynu v potrubích pod velmi vysokým tlakem nepředstavuje diskriminační vnitrostátní zdanění ve smyslu článku 90 ES.**

Podpisy.

* Jednací jazyk: francouzština.